

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

RJEŠENJE

u postupku pokrenutom po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti broj: UP – 04-26-3-003-1/24 od 07.03.2024. godine protiv gospodarskih subjekata „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma

Sarajevo
studeni, 2024. godine

Broj: UP – 04-26-3-003-56/24
Sarajevo, 07.11.2024. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e) i članka 42. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), u postupku pokrenutom po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti broj: UP – 04-26-3-003-1/24 od 07.03.2024. godine protiv gospodarskih subjekata „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma, na 16. sjednici održanoj dana 07.11.2024. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

- 1. UTVRĐUJE SE** da su gospodarski subjekti „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno u postupku javne nabave ugovornog organa Općine Breza broj: 726-1-3-6-3-4/23 od 24.02.2023. godine, zajedničkim djelovanjem **dogovorili i usaglasili poslovnu strategiju sa ciljem da utječu na ishod postupka javne nabave**, te su na taj način sklopili zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stavak (1) točke b) i c) Zakona o konkurenciji, kojim su značajno ograničili i narušili tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu.
- 2. IZRIČE SE** novčana kazna gospodarskom subjektu „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko zbog kršenja Zakona o konkurenciji utvrđenog u točki 1. ovog Rješenja, u iznosu od 68.295,40 KM u smislu članka 48. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijama ovog Rješenja.
- 3. IZRIČE SE** novčana kazna gospodarskom subjektu „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica zbog kršenja Zakona o konkurenciji utvrđenog u točki 1. ovog Rješenja, u iznosu od 73.171,60 KM u smislu članka 48. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijama ovog Rješenja.
- 4. IZRIČE SE** novčana kazna gospodarskom subjektu „Roco Commerce“ d.o.o. Livno zbog kršenja Zakona o konkurenciji utvrđenog u točki 1. ovog Rješenja, u iznosu od 68.334,40 KM u smislu članka 48. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijama ovog Rješenja.
- 5. IZRIČE SE** novčana kazna direktoru gospodarskog subjekta „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Muhamedu Šibonjiću, zbog nepostupanja po zahtjevu Konkurencijskog vijeća u smislu članka 35. Zakona, u iznosu od 5.000,00 KM (pettisućakonvertibilnihmaraka), sukladno članku 49. stavak (2) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u roku od 8 (osam) dana od dana prijama ovog Rješenja.
- 6.** U slučaju da se izrečene novčane kazne iz tač. 2., 3., 4. i 5. ovog Rješenja, ne uplate u navedenom roku, iste će se naplatiti prisilnim putem, u smislu odredbi članka 47. Zakona o konkurenciji, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

7. **ZABRANJUJE SE** sudionicima na tržištu iz točke 1. izreke ovog rješenja svako buduće postupanje kojim bi se mogla ograničiti, narušiti ili spriječiti konkurencija na način opisan u točki 1. izreke ovog rješenja.
8. **ODBIJA SE** zahtjev gospodarskog subjekta „Ado Trans“ d.o.o. Visoko i gospodarskog subjekta „Roco Commerce“ za naknadu troškova upravnog postupka, u cijelosti.
9. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 03.04.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-1/23, zaprimilo prijavu narušavanja konkurencije u postupku javne nabave ugovornog organa Općine Breza pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik (u daljem tekstu: Sanacija lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“), koji je objavljen na portalu javne nabave 24.02.2023. godine obavještenjem o nabavi broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine, od strane gospodarskog subjekta čiji identitet je poznat Konkurencijskom vijeću (u daljem tekstu: Podnositelj prijave) protiv gospodarskih subjekata Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno, zbog osnovane sumnje da su zaključili zabranjeni sporazum iz članka 4. Zakona o konkurenciji.

1. Stranke u postupku

1.1. „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko

Gospodarski subjekt „Ado Trans“ d.o.o. Visoko, sa sjedištem u Visokom, Poslovna zona Ozrakovići bb, upisan je pod MBS: 43-01-0140-09 (stari broj: 1-3243) u sudski registar Općinskog suda u Zenici. Između ostalih djelatnosti, registriran je za gradnju cesta i autocesta, kao i ostalih građevina niskogradnje.

Osoba ovlaštena za zastupanje društva je vlasnik i direktor Muris Frljak, koji zastupa društvo bez ograničenja ovlaštenja u okviru registrirane djelatnosti.

Ukupni prihod gospodarskog subjekta „Ado – Trans“ u 2022. godini, koja je prethodila povredi tržišne konkurenciji, iznosi 8.536.925,00 KM.

1.2. Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica

Gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica upisan je pod MBS: 43-01-0724-11 u sudski registar Općinskog suda u Zenici. Između ostalih djelatnosti, registriran je za gradnju cesta i autocesta, kao i ostalih građevina niskogradnje.

Vlasnici gospodarskog subjekta „Komgrad-Ze“ su Društvo za unutarjni i međunarodni prijevoz „Almy – transport“ d.o.o. Zenica sa od 65% i Grad Zenica sa 35% vlasničkog udjela.

Osoba ovlaštena za zastupanje društva je direktor Muhamed Šibonjić, direktor bez ograničenja ovlaštenja u okviru registrirane djelatnosti do iznosa od 1.000.000,00 KM, a preko tog iznosa uz suglasnost Skupštine društva.

Ukupni prihod gospodarskog subjekta „Komgrad-Ze“ u 2022. godini, koja je prethodila povredi tržišne konkurenciji, iznosi 9.146.449,00 KM.

1.3. „Roco - Commerce“ d.o.o. Livno

Gospodarski subjekt „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno, sa sjedištem u Livnu, Podgradina bb, upisan je pod MBS: 1-2999 u sudski registar Općinskog suda u Livnu. Između ostalih djelatnosti, registriran je za gradnju cesta i autocesta, kao i ostalih građevina niskogradnje.

Vlasnik gospodarskog subjekta „Roco Commerce“ je Badrov Zorko, a osoba ovlaštena za zastupanje društva je direktor Tomislav Badrov, koji zastupa društvo samostalno i bez ograničenja u okviru registrirane djelatnosti.

Prihod gospodarskog subjekta „Roco- Commerce“ u 2022. godini, koja je prethodila povredi tržišne konkurenciji, iznosi 8.541.801,00 KM.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10), Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10), kao i odredbe Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u smislu članka 26. Zakona o konkurenciji.

Također, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir mjerodavne odredbe Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14 i 59/22) i odredbe Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e – aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj 66/16).

Konkurencijsko vijeće sukladno članku 43. stavak (7) Zakona u svrhu ocjene datog slučaja koristilo je sudsku praksu Europskog suda pravde i odluke Europske komisije, jer je ista važan instrument za primjenu propisao zaštitu tržišne konkurencije u slučaju pravnih praznina ili sumnji u tumačenju tih propisa.

3. Postupak po prijavi zabranjenog konkurencijskog djelovanja

U prijavi zabranjenog konkurencijskog djelovanja zaprimljenoj dana 03.04.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-1/23 od 03.04.2023. godine Podnositelj prijave navodi da je Ugovorni organ Općina Breza objavio postupak javne nabave pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik, koji je objavljen na portalu javne nabave 24.02.2023. godine obavještenjem o nabavi broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine. Podnositelj prijave je zaprimio zapisnik o otvaranju ponuda broj: 02/1-2-11-512-5/23 od 17.03.2023. godine, a ugovorni organ je zakazao e-aukciju koja je održana dana 22.03.2023. godine u 9,00 sati. Na e – aukciji u roku od 2 minute i 05 sekundi ponuđači „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica uspjeli da promijene cijenu svojih ponuda čak šest puta i to tri puta ponuđač „Roco commerce“ d.o.o. Livno i tri puta ponuđač „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica. Na ovaj način su uspjeli da cijene svojih ponuda smanje za veliki iznos, te je jedan ponuđač smanjio cijenu za 50,54% od početne cijene ponude, a drugi 42,29% od početne cijene ponude. Ponuđač „Komgrad -Ze“ d.o.o. Zenica uspio da cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.294,88 KM bez PDV-a smanji na iznos od 150.000,00 KM bez PDV-a i na taj način umanjio je cijenu svoje ponude za čak 50,54%. Ponuđač „Roco Commerce“ d.o.o. Livno uspio da smanji cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.216,14 bez PDV-a na iznos od 175.000,00 KM bez PDV-a tako da je cijenu svoje ponude smanjio za čak 42,29%. Zabranjeni sporazum odnosno narušavanje konkurencije se ogleda u činjenici da postoji dogovor između ponuđača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, jer su ponuđači „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica u dogovoru sa ponuđačem „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko. Ponuđači „Roco – Commerce“ i „Komgrad – Ze“ namjerno snižavali cijenu svojih ponuda za maksimalne iznose kako bi na taj način pogodovali ponuđaču „Ado – Trans“. Dana 29.03.2023. godine Podnositelj prijave je zaprimio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača kojom je kao najpovoljniji odabran ponuđač „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, te

u ovom podnesku od 30.03.2023. godine obavještava Konkurencijsko vijeće da taj ponuđač nema namjeru da zaključi ugovor sa Općinom Breza za ovaj postupak javne nabave, da isti neće dostaviti dodatnu dokumentaciju iz članka 45. Zakona o javnim nabavama BiH ili ako istu dostavi neće biti ispravna, te da će ugovorni organ morati da donese drugu Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača kojim će kao najpovoljniji biti odabran „Roco Commerce“ d.o.o. Livno koji također nema namjeru zaključiti nikakav ugovor sa Općinom Breza niti će dostaviti dokumentaciju iz članka 45. Zakona o javnim nabavama BiH ili ako istu dostavi ona neće biti ispravna i na taj način bit će odabran ponuđač „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, zbog kojeg su ponuđači „Roco Commerce“ i „Komgrad – Ze“ i snižavali cijene svojih ponuda. Sam Podnositelj prijave imao je ozbiljne namjere da sudjeluje na e-aukciji ali je bio spriječen jer su ponuđači „Roco Commerce“ i „Komgrad – Ze“ u rekordnom roku snizili cijene svojih ponuda do iznosa kojim ni jedan ponuđač ne bi mogao izvršiti predmet nabave bez gubitka za svoju kompaniju. Podnositelj prijave kao sudionik postupka javne nabave je bio spriječen da sudjeluje u e-aukciji, jer su naprijed navedeni gospodarski subjekti u rekordnom roku i maksimalnom iznosu snizili svoje cijene tako da drugi ponuđači nakon završenog dogovorenog snižavanja cijene nisu imali nikakav motiv da snize cijenu svoje ponude. Također navodi da je „Ado – Trans“ ponuđač koji će u ovom postupku dostaviti dokumente iz članka 45. Zakona o javnim nabavama i zaključiti ugovor sa ugovornim organom.

Podnositelj prijave također navodi da je predstavnik gospodarskog subjekta „Ado – Trans“ u vrijeme održavanja e-aukcije bio u prostorijama, gospodarskog subjekta „Komgrad – Ze“, te da se Konkurencijskom vijeću obraća u cilju svoje zaštite, kako bi Konkurencijsko vijeće imalo dokaz unaprijed poznatog scenarija, jer smatra ove informacije mjerodavnim ukoliko se pokrene postupak pred istim.

U vezi sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je dana 05.06.2023. godine, Općini Breza uputilo Zahtjev za dostavu kopije tenderske dokumentacije svih ponuđača, kao i svu dokumentaciju mjerodavnu za postupak javne nabave radova pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik.

Općina Breza je podneskom zaprimljenim dana 21.06.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-3/23, dostavila dokumentaciju koja potvrđuje navode **iz prijave gospodarskog subjekta sa zaštićenim identitetom** da je izabran trećerangirani ponuđač, nakon što su prvorangirani i drugorangirani odustali od ugovora.

Između ostalog Općina Breza je dostavila sljedeće odluke:

- Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača „KOMGRAD – ZE“ d.o.o. Zenica broj: 01/2-04-510-2/23 od 29.03.2023. godine sa ponuđenom cijenom u iznosu od 150.000,00 KM, bez PDV-a,
- Odluku o dodjeli Ugovora drugorangiranom ponuđaču „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno, broj: 01/2-04-510-3/23 od 06.04.2023. godine, sa ponuđenom cijenom od 175.000,00 KM bez PDV-a,
- Odluku o dodjeli Ugovora trećerangiranom ponuđaču „ADO – TRANS“ d.o.o. Visoko, sa ponuđenom cijenom u iznosu od 302.468,46 KM bez PDV-a.

Iz dostavljene dokumentacije, može se utvrditi sljedeće:

- Da je postupak javne nabave radova „Sanacije dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“ pokrenut od strane Općine Breza Zahtjevom o pokretanju postupka javne nabave broj: 02/1-2-11-512/23 i Odlukom o pokretanju postupka javne nabave broj: 01/2-04-510/23 od 24.02.2023. godine,
- Da je procijenjena vrijednost javne nabave bez PDV-a iznosila 307.692,30 KM,
- Da je Obavijest o nabavi broj: 726-1-3-6-3-4/23 objavljena na Portalu javnih nabava dana 24.02.2023. godine, a dana 03.03.2023. godine u „Službenom glasniku BIH“, broj 14/23,
- Da je na temelju obavještenja na Portalu javnih nabava, tendersku dokumentaciju sa portala E-nabave preuzelo 14 (četnaest) ponuđača,

- Da je na javnom otvaranju ponuda bio predstavnik ponuđača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Dženan Užičanin,
- Da je ukupan broj pristiglih i blagovremenih ponuda 6 (šest): „AME“ d.o.o. Breza, „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, „Ado - Trans“ d.o.o. Visoko, „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica i „Demus“ d.o.o. Sarajevo.

Ponuđači su dostavili sljedeće cijene ponuda:

Tabela 1.

Red. br.	Naziv ponuđača	Ponuđena cijena bez PDV-a	Ponuđeni popust
1.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	--
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	303.216,14	--
3.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	303.294,88	--
4.	DEMUS d.o.o. Zenica	303.794,38	--
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	--
6.	MUŠINBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	--

Ugovorni organ, općina Breza, je predvidio tenderskom dokumentacijom i u sistemu „E-nabavke“ provođenje e-aukcije.

Povjerenstvo za javne nabave je dana 20.03.2023. godine, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije od 21.07.2016., kroz sustav javnih nabava zakazala održavanje e – aukcije za kvalificirane ponuđače za dan 22.03.2023. godine u 9,00 sati.

Iz izvješća o tijeku i završetku aukcije koja je kreirana 22.03.2023. godine u 9,10 sati je vidljiva:

KONAČNA RANG LISTA PONUĐAČA KOJI SU SUDJELOVALI U E-AUKCIJI:

Tablica 2.

Red. br.	Naziv ponuđača	Konačna cijena u KM bez PDV-a	Umanjenje cijene	Rang
1.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	150.000,00	50,54%	1
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	175.000,00	42,29%	2
3.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	0%	3
4.	DEMUS d.o.o. Zenica	303.794,38	0%	4
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	0%	5
6.	MUŠINBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	0%	6

Sukladno navedenom dana 29.03.2023. godine, donesena je Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača gospodarskog subjekta „KOMGRAD – ZE“ d.o.o. Zenica.

Međutim, izabrani ponuđač je propustio rok za dostavu dokaza o kvalificiranosti iz članka 45. stavak (2) točke od a) do d) Zakona o javnim nabavama, te je dana 06.04.2023. godine donesena Odluka o dodjeli Ugovora drugorangiranom ponuđaču gospodarskom subjektu „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno koji također nije dostavio traženu dokumentaciju, te je na kraju općinski načelnik dana 14.04.2023. godine donio Odluku o dodjeli Ugovora trećerangiranom ponuđaču gospodarskom subjektu „ADO – TRANS“ d.o.o. Visoko.

Iz naprijed navedenog proizilazi da je Općina Breza podneskom zaprimljenim dana 21.06.2023. godine pod brojem: 01-26-10-65-3/23, dostavila dokumentaciju, koja potvrđuje navode **iz prijave**

gospodarskog subjekta sa zaštićenim identitetom da je izabran trećerangirani ponuđač, nakon što su prvorangirani i drugorangirani odustali od ugovora.

Sukladno navedenom, Konkurencijsko vijeće je ustvrdilo da postoji utemeljena sumnja da su „Ado Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica i Roco d.o.o. Livno, zaključili zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) točka b) i c) Zakona o konkurenciji, te je dana 07.03.2024. godine donijelo Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti broj: UP – 04-26-3-003-1/24.

Dana 01.08.2024. godine Konkurencijsko vijeće je produžilo rok za donošenje konačnog rješenja za dodatna tri mjeseca Zaključkom o produženju roka broj: UP – 04-26-3-003-41/24.

4. Postupak po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti

4.1. Očitovanje stranaka u postupku

Sukladno članku 33. stavak (2) Zakona, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP – 04-26-3-003-6/24 od 07.03.2024. godine dostavilo Zaključak o pokretanju postupka gospodarskim subjektima protiv kojih je pokrenut postupak, na odgovor.

4.1.1. Očitovanje gospodarskog subjekta „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica

Gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ je dostavio odgovor u ostavljenom roku, zaprimljen dana 28.03.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-9/24, u kojem navodi da je razlog zbog kojeg je cijena više puta spuštana rezultat nesporazuma između direktora i radnika koji je bio zadužen da vodi e – aukciju, jer je direktor naložio da se tokom e – aukcije cijena može spuštati do cca 10% od prvoplasirane ponuda, a radnik koji je bio zadužen da bude operater u postupcima e – aukcije je protumačio da se cijena spušta u iznosu od 10%.

Nadalje navodi da se radi o greški, ni u kom slučaju namjeri, za koju je proveden i disciplinski postupak protiv radnika – operatera, te mu je izrečena mjera, pismena opomena pred otkaz ugovora o radu.

Kako gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ nije dostavio niti jedan dokaz kojim bi potvrdio svoje navode, Konkurencijsko vijeće je gospodarskom subjektu „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica dana 08.04.2024. godine, pod prijetnjom novčane kazne iz članka 49. Zakona o konkurenciji, dostavilo Zahtjev za dostavu podataka dokumentacije broj: UP – 04-26-3-003-14/24 od 05.04.2024. godine, a u vezi sa postupcima javnih nabava za period od 2021. do 2023. godine sa posebnim osvrtom na činjenicu da li su i ranije sudjelovali bili diskvalificirani zbog nedostavljanja podataka o postupcima i razlozima nedostavljanja dokumentacije, kao i dostave cjelokupnu korespondenciju i dokumentaciju vezanu za sporni postupak javne nabave sa preslikom knjige protokola.

Na navedeni Zahtjev gospodarski subjekt „Komgrad-Ze“ nikada nije odgovorio.

Dana 11.07.2024. godine Konkurencijsko vijeće je gospodarskom subjektu „Komgrad-Ze“, pod prijetnjom novčane kazne iz članka 49. Zakona o konkurenciji, uputilo urgenciju za dostavu naprijed navedenih podataka broj: UP – 04-26-3-003-33/24 od 09.07.2024. godine, zajedno sa zahtjevom za dodatnim informacijama koje se odnose na dokaz kada je gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ zaprimio Zapisnik sa otvaranja ponuda, kao i sa zahtjevom za dostavu cjelokupne dokumentacije u svezi s disciplinskim postupkom protiv uposlenika, operatera koji je provodio e-aukciju, sa preslikom knjige protokola.

Nakon što gospodarski subjekt „Komgrad-Ze“ nije postupio po zahtjevima Konkurencijskog vijeća od 08.04.2024. godine i od 11.07.2024. godine, Konkurencijsko vijeće je, pod prijetnjom novčane kazne iz članka 49. Zakona o konkurenciji, navedenom gospodarskom subjektu dana 01.08.2024. godine

dostavilo još jednu urgenciju broj: UP – 04-26-3-003-40/24 od 31.07.2024. godine, ali do dana donošenja ovog rješenja „Komgrad – Ze“ nije dostavio svoj odgovor.

4.1.2. Očitovanje gospodarskog subjekta „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno

Gospodarski subjekt „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno je dostavio odgovor, putem ovlaštenog punomoćnika Sanela Nezirića, odvjetnika iz Sarajeva, zaprimljen dana 29.03.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-10/24, u kojem se navodi, kako slijedi:

- Da primjena članka 4. Zakona o konkurenciji nije moguća u situaciji kada se radi o javnoj nabavi radova, odnosno proširenoj i aktivnoj konkurenciji, pa ne postoji temelj niti mogućnost za udruživanja određenog broja ponuđača radi sklapanja nedozvoljenog ugovora,
- Da je ponuđač „Roco-Commerce“ i u odnosu na početnu cijenu i u odnosu na cijenu nakon e-aukcije, rangiran na drugo mjesto rang liste,
- Da prema odredbama Zakona o javnim nabavama BiH i podzakonskim pravnim aktima, postoji obaveza provođenja e – aukcije u postupcima kao što su predmetni postupak javne nabave, a na kojoj e – aukciji ponuđači imaju pravo, odnosno mogućnost da spuštaju cijene ponude, ali i mogućnost da ostave početno ponuđenu cijenu bez izmjena odnosno bez snižavanja cijene,
- Da je i samim odredbama tada važećeg Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e – aukcije propisana mogućnost snižavanja cijene ponude u rasponu od 0,1% do 10% u odnosu na cijenu ponude, pa je jasno da ponuđač ima mogućnost da snizi cijenu u tom rasponu ili da ostane kod početne cijene ponude,
- Da nije sporno da je ponuđač „Roco – Commerce“ umanjio cijenu svoje ponude za 42,29% i da ista nakon provedene e-aukcije iznosi 175.000,00 KM, kao ni da je ponuđač „Komgrad – Ze“ također, umanjio cijene ponude, dok preostala četiri ponuđača nisu snižavali svoje cijene, te su potvrdili početne cijene dostavljenih ponuda,
- Da kako u toku trajanja e – aukcije niti jednom ponuđaču nisu vidljivi podaci ostalih ponuđača ni ko od ostalih ponuđača smanjuje cijenu svoje ponude, a sve prema odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e – aukcije u pogledu, trajanja, tijeka i završetka e-aukcije, niti ovom ponuđaču nije bilo vidljivo ko od pet ostalih ponuđača snižava cijenu svoje ponude, a niti je mogao utjecati na snižavanje cijene ostalih ponuđača, već je isti u skladu sa odredbama Pravilnika snižavao cijenu svoje ponude u propisanom rasponu,
- Da nije sporno da je ovaj ponuđač propustio u propisanom roku dostaviti zahtijevana uvjerenja iz članka 45. stavak (2) točke od a) do d) Zakona o javnim nabavama, ali isto tako, takav propust ne može predstavljati namjeru i dogovor u svezi sa sklapanjem zabranjenih ugovora,
- Da ponuđač „Roco-Commerce“ nije mogao niti je imao utjecaja da li će prvobitno izabrani ponuđač prihvatiti zaključenje ugovora za cijenu nakon e – aukcije, kao ni da li će ponuđač koji je rangiran poslije ponuđača „Roco – Commerce“ prihvatiti zaključenje ugovora ili će i taj ponuđač odustati od zaključenog ugovora,
- Da bi samim tim bilo koji ponuđač koji odustane od zaključenja ugovora ili ne dostavi propisana uvjerenja iz članka 45. Zakona o javnim nabavama, smatrat će se odgovornim za zaključenje zabranjenog ugovora između ugovornog organa i ponuđača sa kojim je u konačnici sklopio ugovor, a što je potpuno nepravilno i nezakonito,
- Da je upravo ugovornim organima ostavljena mogućnost propisivanja obveze dostavljanja garancije za ozbiljnost ponude za postupak veće procijenjene vrijednosti kao predmetna, pa je jasno da se upravo ugovorni organi štite od odustanka ponuđača od svoje ponude,
- Da su stoga neutemeljeni i neargumentovani navodi iz prijave da su gospodarska lica protiv kojih je podnesena prijava sklopili zabranjeni ugovor iz članka 4. stavak (1) točka b) i c) Zakona, budući da ponuđač „Roco – Commerce“ nije mogao imati na utjecaj na druge ponuđače da li će odustati od ugovora ili istog zaključiti kao što ni drugi ponuđači nisu imali utjecaj na ovog ponuđača i odustanak od zaključenja ugovora iz razloga koji nisu poznati niti jednom od ostalih ponuđača,
- Da bi u konačnici ovakav način podnošenja prijave značio praktično da bi se prijava mogla podnijeti protiv svakog ponuđača koji odustane od svoje ponude, odnosno ne dostavi propisana uvjerenja iz članka 45. stavak (2) točke od a) do d) Zakona o javnim nabavama, odnosno da bi

se svaki ponuđač koji odustane od zaključenja ugovora teretio za radnje sklapanja zabranjenih ugovora zajedno sa ostalim ponuđačima koji su odustali od ugovora, kao i ponuđača koji je prihvatio uvjete ugovora i isti ugovor zaključio.

Konkurencijsko vijeće je dana 05.04.20204. godine aktom broj: UP – 04-26-3-003-13/24, gospodarskom subjektu „Roco Commerce“ d.o.o. Livno dostavilo zahtjev za dostavljanje dodatnih podataka.

Gospodarski subjekt „Roco Commerce“ je dostavio odgovor na naprijed navedeni Zahtjev podneskom zaprimljenim pod brojem: UP – 04-26-3-003-18/24 dana 17.04.2024. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: UP -04-26-3-003-28/24 dana 30.04.2024. godine, u kojima između ostalog navodi sljedeće:

- Da u periodu od 2021. do 2023. godina nije bio diskvalificiran zbog nedostavljanja dokumentacije u postupcima javnih nabava niti eliminiran zbog nedostavljanja dokumentacije utvrđene u tenderskoj dokumentaciji ugovornog organa,
- Da nije imao bilo kakvu vrstu poslovne suradnje sa ponuđačima „Ado-trans“ i „Komgrad – Ze“,
- Da je u više postupaka bio u konkurenciji sa gospodarskim subjektom „Ado-trans“ kod ugovornih organa Grad Visoko, Općina Ilijaš, Općina Breza, Uprava za ceste Kantona 10, Kantonalno javno komunalno preduzeće „Pokop“ d.o.o. Sarajevo,
- Da je u postupku nabave koju je proveo ugovorni organ Uprava za ceste Kantona 10, pod nazivom „Vanredno održavanje i sanacija cesta“ , Obavijest o nabavi broj 1146-1-3-8-3-2/23, sudjelovao zajedno sa ponuđačem „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko kao grupa ponuđača, ali da nisu dobili ugovor, te nije bilo prilike da se ostvari poslovna suradnja,
- Da nema kalkulaciju cijena pojedinačnih stavki iz tenderske dokumentacije, niti ima kalkulaciju konačne cijene na e-aukciji, a što nije ni predstavljalo obvezu od strane ponuđača,
- Da ponuđači formiraju početnu cijenu svoje ponude na način kalkulacije cijene, odnosno ulaznih parametara i svih drugih elemenata koji utječu na strukturu formiranja same cijene odnosno svih aspekata poslovanja, prihoda, troškova i ulaznih cijena odnosno detaljnih informacija o mjerodavnim sastavnim elementima ponude, odnosno razloga za ponuđenu početnu cijenu,
- Da međutim ponuđači prilikom e-aukcije i snižavanja cijene svoje ponude ne posjeduju kalkulaciju nove, konačne cijene, jer ponuđači u konačnici i nemaju u vidu da li će drugi ponuđači snižavati cijene svojih ponuda i ukoliko da, u kom procentu,
- Da nije obveza, a niti je isto objektivno moguće, da ponuđači vrše kalkulaciju cijene u tijeku trajanja e-aukcije, posebno imajući u vidu da ponuđači nemaju saznanja ko će od ponuđača sudjelovati, u kojem postotku će snižavati svoju ponudu, do koje cijene, te nije realni niti opravdano očekivati da ponuđač u vremenskom period od 10 do 30 minuta kreira specifikaciju konačne cijene na e – aukciji,
- Da ne posjeduje prelsiku svoje ponude, jer je istu dostavio Ugovornom organu.

4.1.3. Očitovanje gospodarskog subjekta „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko

Gospodarski subjekt „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko je dostavio odgovor, putem ovlaštenog punomoćnika Alme Biberović, odvjetnice iz Sarajeva, zaprimljen dana 01.04.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-11/24, u kojem se navodi, kako slijedi:

- Da je kao trećerangirani ponuđač u spornom postupku javne nabave dostavio svoju ponudu na iznos od 302.468,46 KM, a što predstavlja najnižu dostavljenu inicijalnu odnosno početnu cijenu ponude,
- Da je ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji propisao obvezu provedbe procedure e-aukcije, a na kojoj e – aukciji je ponuđačima ostavljena mogućnost snižavanja cijene svoje ponude, ali ne i obveza snižavanja ponuđene cijene,
- Da su pored lica protiv kojih je pokrenut postupak i podnesena prijava, u postupku sudjelovali i četverorangirani „DEMUS“ d.o.o. Sarajevo, petorangirani ponuđač „AME“ d.o.o. Breza i šestorangirani ponuđač „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, te da niti jedan od navedenih ponuđača, odnosno četvero, peti i šestorangirani ponuđači, kao ni trećerangirani ponuđač, nisu snižavali cijenu svojih ponuda,

- Da se poziva na odredbe članka 5. stavak (2) točka a) Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije, kojim je propisano da je u tijeku trajanja e – aukcije sudionicima e – aukcije u svakom momentu trajanja e-aukcije vidljiva trenutna rang lista, bez otkrivanja identiteta ponuđača koji su sudionici e-aukcije,
- Da je jasno propisano da identitet bilo kojeg ponuđača sa rang liste u tijeku trajanja e-aukcije nije vidljiv drugim ponuđačima, pa tako niti trećerangirani ponuđač nije imao niti mogao imati saznanja ko od ponuđača snižava svoju cijenu, već samo da neki od ponuđača snižava cijenu i za koji procenat, te su svi ponuđači u mogućnosti da snižavaju početne cijene svoje ponude u rasponu od 0,1% do 10% ponuđene cijene,
- Da bi ovakvo postupanje podnositelja prijave predstavljalo šablon prema kojem bi svaki, u konačnici, izabrani ponuđač u situaciji kada određeni ponuđač koji je bio prvorangirani odustane od zaključenja ugovora se tretirao kao ponuđač koji je zaključio ugovor na temelju dogovora sa ostalim gospodarskim subjektima odnosno ponuđačima, a koji način izbora ponuđača u situaciji kada prvo i drugorangirani ponuđači odustanu od zaključenja ugovora svakako ne predstavlja elemente sklapanja zabranjenih sporazuma,
- Da kako je u samom postupku, shodno naprijed navedenom, sudjelovalo šest ponuđača sa dostavljenim inicijalnim cijenama svoje ponude, jasno je da niti trećerangirani ponuđač, a niti bilo koji od ponuđača koji se tereti prijavom za zaključenje zabranjenog ugovora, nisu mogli utjecati na početne cijene ponuda svih šest ponuđača, kao niti to da li će neki od ponuđača na e-aukciji snižavati cijenu ponude ili ostati kod početne ponuđene cijene,
- Da jednako tako, na isti način, niti trećerangirani ponuđač nije mogao utjecati na inicijalne cijene ponuda ostalih pet ponuđača, a niti da li će neki od ponuđača u ovoj situaciji, prvorangirani i drugorangirani ponuđač, odustati od zaključenja ugovora, odnosno da li će dostaviti zahtijevanu dokumentaciju,
- Da je netočno i nedokazano obrazloženje prijave da su se navedeni pravni subjekti dogovorili da prvorangirani i drugorangirani ponuđači snižavaju cijenu ponude, te nakon toga da isti odustanu od zaključenja ugovora, te time omoguću trećerangiranom ponuđaču da zaključi ugovor prema početnoj cijeni svoje ponude, a naročito imajući u vidu da prijavljeni gospodarski subjekti nisu međusobno povezani na bilo koji način, niti vlasnički niti interesno, bilo izravno ili neizravno,
- Da ostaju nejasni navodi iz prijave kojima se tereti trećerangirani ponuđač, jer to praktično znači da bi podnositelj prijave teretio za sklapanje ugovora bilo kojeg trećerangiranog ponuđača koji je u konačnici zaključio ugovor, odnosno da je imao dogovor sa prva dva ponuđača sa rang liste da se ugovor dodijeli upravo trećerangiranom ponuđaču, bilo da se radi o ponuđaču „Ado-Trans“ ili bilo kojem drugom ponuđaču,
- Da to znači da bi u praksi podrazumijevalo da se prijava podnosi protiv svakog gospodarskog subjekta koji bude izabran kao najpovoljniji, a nakon što neko od ponuđača odustane od svoje ponude, odnosno ne dostavi propisana uvjerenja ili odbije zaključiti ugovor sa ugovornim organom,
- Da nije došlo do situacije iz odredbe članka 4. Zakona o konkurenciji, odnosno da nedozvoljeni sporazumi u ovim situacijama nisu ni mogući, jer je veliki broj subjekata mogao i sudjelovati u postupku javne nabave, jer se radi o nabavi radova koji obavlja veliki broj subjekata na mjerodavnom tržištu, pa je nadmetanje upravo bilo dostupno velikom broju subjekata,
- Da predlaže da Konkurencijsko vijeće odbije prijavu kao neutemeljenu i obustavi pokrenuti postupak po službenoj dužnosti u odnosu na društvo „Ado – Trans“.

Konkurencijsko vijeće je dana 05.04.2024. godine aktom broj: UP – 04-26-3-003-12/24, gospodarskom subjektu „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko, dostavilo zahtjev za dostavljanje dodatnih podataka.

Gospodarski subjekt „Ado – Trans“ je dostavio odgovor na naprijed navedeni Zahtjev podneskom zaprimljenim pod brojem: UP – 04-26-3-003-17/24 dana 15.04.2024. godine i podneskom zaprimljenim pod brojem: UP -04-26-3-003-30/24 dana 09.05.2024. godine, u kojima između ostalog navodi sljedeće:

- Da se nakon zaključenja ugovora o javnoj nabavi više ne primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi, niti su ugovorne strane vezane za ponudu, tendersku dokumentaciju i drugu dokumentaciju korištenju tokom postupka javne nabave, već se na ugovorena prava i obveze ugovornih strana i samo egzistiranje i poštivanje odredbi zaključenog ugovora primjenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima, pa čuvanje dokumentacije iz provedenih postupaka javnih nabava ne predstavlja niti obvezu za ponuđače, a niti je ista mjerodavna za daljnju realizaciju ugovora,
- Da ne posjeduje kod sebe podatke o postupcima javnih nabava u kojima je sudjelovao zajedno sa gospodarskim subjektima protiv kojih se vodi postupak pred Konkurencijskim vijećem, te da je to u svakom slučaju manji broj postupaka u odnosu na ukupan broj postupaka na kojima je sudjelovao kao ponuđač,
- Da je zakonsko pravo svakog ponuđača da odluči da li će u konačnici dostaviti uvjerenje i potpisati ugovor o javnoj nabavi, posebno jer većina ugovornih organa propisuje obvezu dostavljanja garancije za ozbiljnost ponude, pa u situaciji odustanka od svoje ponude, ponuđač je taj koji će snositi teret takve odluke, odnosno ugovorni organ će naplatiti od ponuđača garanciju za ozbiljnost ponude,
- Da prilikom provođenja procedure e – aukcije odlučuje da li će istom biti prihvatljivo da određeni ugovor izvrši prema sniženoj cijeni ili prema inicijalnoj cijeni ponude, a postoje i situacije kada klijent sudjeluje i na e-aukciji i snižava cijenu ponude na način da se u momentu trajanja e-aukcije izvrši kalkulaciju cijene ponude, i u tom trenutku izvrši procjenu u odnosu na druge činjenice, koje uključuju broj zaključenih ugovora u tom momentu i da li isti očekuje da će zaključiti još neke ugovore u skorijem periodu,
- Da nakon završetka e-aukcije za određene ugovore, postoje i postupci u kojima ne dostavi dokumentaciju iz članka 45. Zakona o javnim nabavama odnosno odustane od zaključenja ugovora, ukoliko uvidi da iz takve cijene neće proisteći očekivana dobit za društvo u toj fazi, a sve iz razloga jer se poslovna politika firme ogleda u ostvarivanju što veće poslovne dobiti, a u prilogu kojim činjenicama jesu upravo ostvareni rezultati u prethodnim godinama gdje svake godine ostvaruje dobre poslovne rezultate i uspjehe,
- Da nije sudjelovao u e-aukciji u postupku nabave Općine Breza jer nije imao prostora da snižava svoju cijenu, te je upravo i početnu cijenu ponude formirao i izvršio kalkulaciju iste u odnosu na predmet nabave, te ista cijena od samog momenta dostave ponude predstavlja konačnu cijenu ponude, jer nije imao interes za zaključenje ugovora po nižoj cijeni, s obzirom na sve elemente koji su uticali na formiranje takve cijene,
- Da u je posljednje tri godine imao poslovnu suradnju sa društvom „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica na realizaciji dva ugovora za njih u kojima je bio u ulozi podizvođača i poslove iznajmljivanja mehanizacije (finišera) društva „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica za ugradnju asfaltne mase,
- Da u posljednje tri godine na način angažovanja gospodarskog subjekta „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno nije imao i istog nije angažovao za podizvođača, niti je bio angažiran kao podizvođač za društvo „Roco – Commerce“ d.o.o. Livno,
- Da je na više postupaka sudjelovao zajedno sa ponuđačima „Roco- Commerce“ i „Komgrad-ZE“, kao konkurent.

5. Prikupljanje podataka od trećih osoba

Konkurencijsko vijeće je u tijeku predmetnog postupka utvrđivanja zabranjenog konkurencijskog djelovanja sukladno članku 35. Zakona o konkurenciji radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja prikupljalo podatke i od drugih pravnih lica koja nisu stranke u postupku.

Konkurencijsko vijeće je u svezi sa navedenim dana 18.04.2024. godine, uputilo zahtjev ponuđačima koji su pored ponuđača protiv kojih se vodi postupak, dostavili svoje ponude u spornom postupku nabave („AME“ d.o.o. Breza, „Mušinbegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, i „Demus“ d.o.o. Sarajevo), sa pitanjem zašto nisu sudjelovali u e-aukciji, te da li smatraju da je bilo određenih zlouporaba e-aukcije od strane ponuđača protiv kojih se vodi postupak pred Konkurencijskim vijećem.

Pored navedenog, bilo je potrebno da dostave dokaz kada su zaprimili Zapisnik sa otvaranja ponuda, kako bi se utvrdilo da li su ponuđači sa istim bili upoznati prije početka e-aukcije.

Odgovor na naprijed navedeni zahtjev Konkurencijskog vijeća u ostavljenom roku je dostavio jedino ponuđač „AME“ d.o.o. Breza, a ostalim ponuđačima je dostavljena urgencija i dodatni rok za dostavu izjašnjenja (dana 09.07.2024. godine gospodarskom subjektu „Demus“ d.o.o. Sarajevo aktom broj: UP – 04-26-3-003-34/24 i gospodarskom subjektu „Mušinbegović Gradnja“ d.o.o. Visoko aktom broj: UP – 04-26-3-003-35/24).

Gospodarski subjekt „AME“ d.o.o. Breza, u svom odgovoru broj 138/24 od 26.04.2024. godine (zaprimljen dana 29.04.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-26/24) navodi sljedeće:

Prema rasporedu poslova unutar tvrtke pravnik prati objave tendera javnih nabava na Portalu JN, te informira Upravu o tenderima značajnim za firmu. Kada uprava odluči da tvrtka sudjeluje u nekoj javnoj nabavi pravnik dostavlja tehnički dio tendera građevinskoj operativi koja sačinjava ponudu i koja određuje donje granice vrijednosti i ekonomske isplativosti ponude, i sačinjenu ponudu dostavlja pravniku. Pravnik kompletira ponudu, dostavlja ponudu ugovornom organu i prati objave na Portalu JN vezano za predmetnu ponudu. Ako se u procesu JN primjenjuje e-aukcija pravnik sudjeluje u e-aukciji poštujući naprijed pomenutu donju granicu ekonomske isplativosti ponude ispod koje se ne isplati izvoditi radove. **Gospodarskom subjektu „AME“ koji ima i sjedište i bazu na području Općine Breza ovaj tender je bio veoma značajan i smatralo se da mogu biti najkonkurentniji i dostaviti najpovoljniju ponudu.** Nakon provedene e-aukcije dana 22.03.2023. godine u 9,00 sati pravnik je obavijestio upravu da **nije uspio niti jednom izvršiti spuštanje cijene ponude, jer su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Roco Commerce“ u startu naglo, vrtoglavo oborili cijene daleko ispod donje granice vrijednosti i ekonomske isplativosti, te da on tu nije mogao ništa kao ni ostali ponuđači.** Kada se pogleda proces e-aukcije ove javne nabave iz sadašnje perspektive, prema mišljenju gospodarskog subjekta „AME“, lako se može uočiti da je ista bila pomno osmišljena i iscenirana, s obzirom na to da su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Roco – Commerce“ koji su hitro, neprirodno oborili ponude, pa odustali od istih ne dostavivši kvalifikacionu dokumentaciju u zakonskom roku, zbunili ostale ponuđače ne ostavivši im prostor za djelovanje, a istovremeno „počistivši“ put da firma „Ado – Trans“ bude proglašena najpovoljnijim ponuđačem sa cijenom ponude bez e-aukcije.

Gospodarski subjekt „Demus“ d.o.o. Sarajevo je dostavio odgovor na zahtjev dana 11.07.2024. godine zaprimljen pod brojem UP – 04-26-3-003-36/24, te u istom navodi kako slijedi:

- Da gospodarski subjekt „Demus“ nije sudjelovao u navedenom postupku iz razloga što su ponuđači „KOMGRAD – ZE“ i „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno, koji su se takmičili na e-aukciji svoje prvobitne ponude spustili ispod cijene koja je prihvatljiva za „Demus“ d.o.o. Sarajevo, te su istu smatrali nedovoljnom za ostvarivanje profita.
- Da iako su bili spremni za sudjelovanje, činjenica da se sjedište „Demus“ d.o.o. Sarajevo nalazi u Sarajevu, a radovi su trebali biti izvedeni na području Općine Breza, udaljenost asfaltne baze i mjesta izvođenja radova podrazumijeva dodatne troškove, te bi dalje snižavanje cijene negativno utjecalo na kvalitetu usluga i održivost polovanja.
- Da se strategija gospodarskog subjekta „Demus“ zasniva na pružanju visokokvalitetnih usluga po fer i konkurentnim cijenama koje omogućavaju održivo poslovanje i zadovoljstvo klijenata.
- Da im je Zapisnik sa otvaranja ponuda dostavljen dana 17.03.2023. godine putem e-maila, da su isti zaprimili, te bili upoznati sa spiskom pristiglih ponuda i sažetkom u kojem su naznačene cijene ponuda ponuđača bez PDV-a.

Gospodarski subjekt „Mušinbegović Gradnja“ d.o.o. Visoko je dostavio odgovor na zahtjev dana 25.07.2024. godine zaprimljen pod brojem UP -04-26-3-003-39/24, te u istom navodi da su nakon predaje ponude, a prije održavanja e-aukcije zaprimili zapisnik o otvaranju ponuda, u kojem je navedene

koji ponuđači su dostavili ponude, te cijene u dostavljenim ponudama, te da nije mogao da učestvuje u e-aukciji zbog dogovora između ponuđača „Roco Commerce“, „Komgrad-Ze“ i „Ado-Trans“.

Pored navedenog, Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zahtjev za dostavu podataka broj: UP – 04-26-3-003-23/24 od 18.04.2024. godine Općini Breza, radi dostavljanja dodatne dokumentacije iz spornog postupka nabave, te je Općina Breza između ostalog dostavila kako slijedi:

1. Rješenje o imenovanju Povjerenstva za javne nabave radova: „Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik“,
2. Prethodnu analize tržišta,
3. Kopiju koverata svih ponuđača u postupku javne nabave,
4. Zapisnik o otvaranju ponuda,
5. Zapisnik o ocjeni ponuda,
6. Preporuku povjerenstva,
7. Akte, obavijesti, dokaze,
8. Izvješće o vrijednostima dodijeljenih pojedinačnih Ugovora za dobavljača „Ado – Trans“ za period 2021. – 2023. godina sa Portala javnih nabava „e-nabavke“.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju može se ustvrditi da su svi ponuđači dobili Zapisnik sa otvaranja ponuda dana 17.03.2023. godine putem faxesa, te su svi bili upoznati sa ponuđačima i cijenama ponude svakog od njih pojedinačno.

Predstavnik ponuđača subjekt „Ado – trans“ je prisustvovao otvaranju ponuda i zaprimio je zapisnik sa otvaranja ponuda osobno dana 17.03.2023. godine.

Konkurencijsko vijeće je o pokrenutom postupku aktom broj: UP – 04-26-3-003-8/24 od 19.03.2024. godine obavijestilo i Agenciju za javne nabave Bosne i Hercegovine. S obzirom na činjenicu da sudionik u postupku javne nabave tendersku dokumentaciju može preuzeti sa portala Agencije za javne nabave iz sustava e-nabavke, od Agencije za javne nabave su zatraženi podaci o tome da li su gospodarski subjekti protiv kojih je pokrenut postupak i/ili drugi ponuđači, prilikom preuzimanja tenderske dokumentacije sa portala e-nabavki i/ili u tijeku sudjelovanja na e-aukciji, pristupili sa iste IP adrese u spornom postupku javne nabave „Sanacija lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“.

Agencija za javne nabave je dostavila podatke aktom broj: 04-07-2-452-2/24 od 08.04.2024. godine, zaprimljen od strane Konkurencijskog vijeća dana 11.04.2024. godine pod brojem UP-04-26-3-003-16/24.

Uvidom u dostavljene podatke o IP adresama utvrđeno je da ponuđači nisu pristupili e-aukciji sa istih IP – adresa.

Pored navedenog Konkurencijsko vijeće se dana 22.10.2024. godine obratilo aktom broj UP – 04-26-3-003-50/24 od 22.10.2024. godine Gradu Visoko i aktom broj UP – 04-26-3-003-51/24 Općini Ilijaš, sa zahtjevom za dostavu podataka u svezi određenim postupcima u kojima je sudjelovao gospodarski subjekt „Roco Commerce“, koji su dostavili odgovore u ostavljenom roku.

Općina Ilijaš je dostavila odgovor na zahtjev broj: 04/4-11-2532/24 od 28.10.2024. godine, zaprimljen dana 29.10.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-54/24 dana 29.10.2024. godine i u istom potvrdio sumnju Konkurencijskog vijeća da gospodarski subjekt „Roco – Commerce“ i u nekim drugim postupcima odustaje od nabave na način da, iako je izabran kao najpovoljniji ponuđač, ne dostavi dokumentaciju iz članka 45. Zakona o javnim nabavama.

6. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, određuje se kao tržište određenih proizvoda i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 33/10) čini tržište određenih proizvoda/usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne značajke, kvalitetu, namjenu, cijenu ili način uporabe.

Prema odredbi članka 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Vezano za činjenicu da je u predmetnom postupku utvrđeno postojanje zabranjenog sporazuma između dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata koji djeluju na istoj razini (horizontalni sporazumi) koji je za cilj imao ograničiti tržišnu konkurenciju u predmetnom postupku javne nabave s ciljem da se omogući trećerangiranom ponuđaču na e-aukcije da dobije ugovor o javnoj nabavi, Konkurencijsko vijeće ističe kako precizno definiranje mjerodavnog tržišta i tržišne snage gospodarskog subjekta nije ni bilo potrebno kada su i cilj i posljedica zabranjenog sporazuma sam po sebi protivtržišni, kao u konkretnom slučaju.

Sporazumi o podjeli tržišta sami po sebi imaju cilj ograničiti tržišnu konkurenciju, te su obuhvaćeni kategorijom koja je izričito zabranjena člankom 101. stavak (1) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljem tekstu: UFEU) koji sadržajno odgovara članku 4. stavak (1) Zakona), s obzirom da se takav cilj ne može opravdati analizom ekonomskog konteksta, u koje je smještno predmetno protivtržišno postupanje (*presuda Siemens, točka 218*).

Ako je sam cilj sporazuma ograničiti tržišnu konkurenciju „podjelom tržišta“ nije potrebno točno definirati predmetna tržišta, jer je stvarna ili potencijalna tržišna konkurencija sigurno ograničena (*presuda Mannesmannrohren – Werke, točka 132*).

S obzirom na to da se postupanje stranaka koje je predmet ovog postupka odnosilo isključivo na konkretan postupak javne nabave, Konkurencijsko vijeće je prilikom određivanja mjerodavnog tržišta uzelo u obzir sam predmet postupka koji se odnosi na utvrđivanje zabranjenog konkurencijskog djelovanja, te imajući u vidu navedeno, odredilo da mjerodavno tržište proizvoda i/ili usluga u konkretnom slučaju predstavlja postupak javne nabave ugovornog organa Općine Breza pod nazivom „Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik“.

U konkretnom slučaju mjerodavno zemljopisno tržište je Općina Breza, jer se predmetna nabava odnosi na sanaciju dijela lokalne ceste u općini Breza.

Slijedom navedenoga, mjerodavno tržište predmetnog postupka je javna nabava radova pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik u Općini Breza.

7. Vještačenje

U cilju prikupljanja svih mjerodavnih dokaza i činjenica Konkurencijsko vijeće se, između ostalog, obratilo Općini Breza sa zahtjevom za dostavu podataka i dokumentacije vezane za provođenje postupka javne nabave radova na sanaciji dijela lokalne ceste „Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik“.

Općina Breza je u ostavljenom roku postupila po Zahtjevu Konkurencijskog vijeća, te dostavila traženu tendersku dokumentaciju dana 30.04.2024. godine (KV. broj: UP – 04-26-3-003-27/24).

Tom prilikom Općina Breza je, između ostalog dostavila i potvrde o prijemu ponuda svih ponuđača koji su sudjelovali u predmetnom postupku nabave, a koje su potpisane od strane osobe koja je predala ponudu u ime dobavljača, kao i od strane ovlaštene osobe Općine Breza.

Uvidom u potvrde koje su potpisane od strane osobe koja je ispred dobavljača predala ponudu za nabavu radova, utvrđeno je postojanje osnovane sumnje da je ista osoba predala ponudu i potpisala potvrdu Općine Breza o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2024. godine u ime dobavljača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko u 10,35 sati i predala ponudu i potpisala potvrdu Općine Breza o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2023. godine u ime dobavljača „Roco Commerce“ d.o.o. Livno u 10,36 sati, dana 17.03.2023. godine.

U vezi sa navedenim, Konkurencijsko vijeće je zaključilo da je za utvrđivanje i ocjenu činjenica važnih za rješavanje upravne stvari i utvrđivanje povrede Zakona o konkurenciji, neophodno angažirati vještaka, u skladu sa članovima 174. i 176. Zakona o upravnom postupku Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je dana 01.08.2024. godine na 11. sjednici donijelo Zaključak o određivanju vještaka po službenoj dužnosti u predmetu broj: UP -0426-3-003-1/24, kojim je određeno izvođenje dokaza vještačenjem vještaka Ismeta Katane iz Sarajeva, stalnog sudskog vještaka za vještačenje novca, dokumenata i rukopisa.

Ovlašteni vještak je bio dužan predati Konkurencijskom vijeću nalaz i obrazloženo stručno mišljenje o obavljenom vještačenju u kojem je trebalo stručno utvrditi da li potpis osobe koja je dana 17.03.2023. godin u 10.35 sati u prostorijama Općine Breza predala ponudu i potpisala potvrdu o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 u ime dobavljača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko i potpis osobe koja je istog dana u 10.36 sati predala ponudu u prostorijama Općine Breza i potpisala potvrdu o prijemu ponude broj: 02/1-2-11-512-3/23 u ime dobavljača „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, zbog postojanja osnovane sumnje da se radi o istoj osobi.

Konkurencijsko vijeće je dana 13.08.2024. godine pod brojem: UP – 04-26-3-003-47/24 zaprimilo nalaz i mišljenje grafološkog vještačenja evidencioni broj: 33/2024. godine od 12.08.2024. godine u kojem se navodi sljedeće: „*Jedan isti skriptor je vjerovatno ispisao oba sporna parafna potpisa u rubrikama „Dobavljač“ na dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ADO – TRANS DOO“ Visoko je dana 17.03.2023. godine u 10,35 sati....“ i dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-4/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ROCO COMMERC“ d.o.o. Livno je dana 17.03.2023. godine u 10,36...“*

Mišljenje i nalaz vještaka je dostavljen gospodarskom subjektu „Ado-trans“ aktom broj: UP – 04-26-3-003-48/24 od 09.09.2024. godine i gospodarskom subjektu „Roco Commerce“ aktom broj: UP – 04-26-3-003-49/24 od 09.09.2024. godine.

Gospodarski subjekti se nisu očitovali na navedeno mišljenje i nalaz.

Iz naprijed navedenog, nedvosmisleno je utvrđeno da je ista osoba predala ponudu za gospodarski subjekt „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko i „Roco Commec“ d.o.o. Livno.

8. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Konkurencijsko vijeće je u postupku utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točke b) i c) Zakona, na nesporan način utvrdilo sljedeće činjenice:

- Da je postupak javne nabave radova „Sanacije dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka“ pokrenut od strane Općine Breza Zahtjevom o pokretanju postupka javne nabave broj: 02/1-2-

11-512/23 i Odlukom o pokretanju postupka javne nabave broj: 01/2-04-510/23 od 24.02.2023. godine,

- Da je javna nabava provedena putem otvorenog postupka javne nabave,
- Da je procijenjena vrijednost javne nabave bez PDV-a iznosila 307.692,30 KM,
- Da je Obavijest o nabavi broj: 726-1-3-6-3-4/23 objavljena na Portalu javnih nabavi dana 24.02.2023. godine, a dana 03.03.2023. godine u „Službenom glasniku BIH“, broj 14/23,
- Da je na temelju obavijesti na Portalu javnih nabavi, tendersku dokumentaciju sa portala E-nabave preuzelo 14 (četrnaest) ponuđača,
- Da je ukupan broj pristiglih i blagovremenih ponuda 6 (šest): „AME“ d.o.o. Breza, „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, „Ado - Trans“ d.o.o. Visoko, „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica i „Demus“ d.o.o. Sarajevo,
- Da je na javnom otvaranju ponuda koje je održano dana 17.03.2024. godine bio predstavnik ponuđača „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Dženan Užičanin,
- Da su ponuđači dostavili ponude kao u Tablici 3,

Tablica 3.

Red. br.	Naziv ponuđača	Ponuđena cijena bez PDV-a	Ponuđeni popust
1.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	--
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	303.216,14	--
3.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	303.294,88	--
4.	DEMUS d.o.o. Sarajevo	303.794,38	--
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	--
6.	MUŠINBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	--

- Da je ugovorni organ, općina Breza, je predvidio tenderskom dokumentacijom i u sustavu „E-nabave“ provođenje e-aukcije,
- Da je Povjerenstvo za javne nabave dana 20.03.2023. godine, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije od 21.07.2016. godine, kroz sustavu javnih nabava zakazala održavanje e – aukcije za kvalificirane ponuđače za dan 22.03.2023. godine u 9,00 sati,
- Da su svi ponuđači dana 17.03.2023. godine putem faxa zaprimili Zapisnik sa otvaranja ponuda i da su unaprijed znali na e-aukciji točno čija je koja ponuda i koji ponuđač spušta cijenu ponude u kojem trenutku,
- Da je nakon održane e-aukcije (Izvješće o tijeku i završetku aukcije koja je kreirano 22.03.2023. godine u 9,10 sati) utvrđena **KONAČNA RANG LISTA PONUĐAČA KOJI SU SUDJELOVALI U E-AUKCIJI, kako slijedi:**

Tablica 4.

Red. br.	Naziv ponuđača	Konačna cijena u KM bez PDV-a	Umanjenje cijene	Rang
1.	KOMGRAD – ZE d.o.o. Zenica	150.000,00	50,54%	1
2.	ROCO COMMERCE d.o.o. Livno	175.000,00	42,29%	2
3.	ADO TRANS d.o.o. Visoko	302.468,46	0%	3
4.	DEMUS d.o.o. Sarajevo	303.794,38	0%	4
5.	AME d.o.o. Breza	307.411,82	0%	5
6.	MUŠINBEGOVIĆ GRADNJA d.o.o. Visoko	307.634,49	0%	6

- Da su na e – aukciji u roku od 2 minute i 05 sekundi ponuđači „Roco Commerce“ d.o.o. Livno i „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica uspjeli da promijene cijenu svojih ponuda čak šest puta i to tri puta ponuđač „Roco commerce“ d.o.o. Livno i tri puta ponuđač „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica,

- Da su na taj način uspjeli da cijene svojih ponuda smanje za veliki iznos, te je jedan ponuđač smanjio cijenu za 50,54% od početne cijene ponude, a drugi 42,29% od početne cijene ponude
- Da je ponuđač „Komgrad -Ze“ d.o.o. Zenica uspio da cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.294,88 KM bez PDV-a smanji na iznos od 150.000,00 KM bez PDV-a i na taj način umanjio je cijenu svoje ponude za čak 50,54%. Ponuđač „Roco Commerce“ d.o.o. Livno uspio da smanji cijenu svoje ponude sa početne cijene od 303.216,14 bez PDV-a na iznos od 175.000,00 KM bez PDV-a tako da je cijenu svoje ponude umanjio za čak 42,29%.
- Da su gospodarski subjekti prvorangirani „Komgrad- Ze“ i drugorangirani „Roco Commerce“ na e-aukciji spuštali cijene ispod tržišnih i isplativih cijena.
- Da su na ovaj način onemogućili gospodarske subjekte „Demus“ d.o.o. Sarajevo, „Ame“ d.o.o. Breza i „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko, da sudjeluju na e-aukciji.
- Da u prilog toj činjenici ide i izjava gospodarskog subjekta „Ame“ d.o.o. Breza navodi da **nije uspio niti jednom izvršiti spuštanje cijene ponude na e-aukciju, jer su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Roco Commerce“ u startu naglo, vrtoglavo oborili cijene daleko ispod donje granice vrijednosti i ekonomske isplativosti, te da on tu nije mogao ništa kao ni ostali ponuđači,**
- Da gospodarski subjekt „Demus“ nije sudjelovao u navedenom postupku iz razloga što su ponuđači „KOMGRAD – ZE“ i „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno, koji su se takmičili na e-aukciji svoje prvobitne ponude spustili ispod cijene koja je prihvatljiva za „Demus“ d.o.o. Sarajevo, te su istu smatrali nedovoljnom za ostvarivanje profita,
- Da je isto potvrdio i gospodarski subjekt „Mušibegović Gradnja“ koji smatra da su gospodarski subjekti „Ado -trans“, „Roco – Commerce“ i „Komgrad- Ze“ u zajedničkom dogovoru zlouporabili postupak e-aukcije kako bi „Ado – Trans“ dobio ugovor o javnoj nabavi, a svi drugi ponuđači bili onemogućeni da sudjeluju na istoj,
- Da je sukladno navedenom dana 29.03.2023. godine, donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača gospodarskog subjekta „KOMGRAD – ZE“ d.o.o. Zenica, sukladno kriteriju „najniža cijena“.
- Da je izabrani ponuđač „Komgrad – Ze“ propustio rok za dostavu dokaza o kvalificiranosti iz članka 45. stavak (2) točke od a) do d) Zakona o javnim nabavama,
- Da je ponuđač „Komgrad – Ze“ svoje ponašanje i odustajanje od ugovora pokušao opravdati navodima da je razlog zbog kojeg je cijena više puta spuštena rezultat nesporazuma između direktora i radnika koji je bio zadužen da vodi e – aukciju, jer je direktor naložio da se tijekom e – aukcije cijena može spuštati do cca 10% od prvoplasirane ponuda, a radnik koji je bio zadužen da bude operater u postupcima e – aukcije je protumačio da se cijena spušta u iznosu od 10%, te je proveo i disciplinski postupak protiv operatera kojem je izrečena mjera, pismena opomena pred otkaz ugovora o radu,
- Da je Konkurencijsko vijeće aktima od 08.04.2024. godine, od 11.07.2024. godine i od 01.08.2024. godine, pod prijetnjom novčane kazne iz članka kazne 49. Zakona o konkurenciji zatražilo od gospodarskog subjekta „Komgrad – Ze“ da dostavi podatke u svezi s postupcima javnih nabava za period od 2021. do 2023. godine sa posebnim osvrtom na činjenicu da li su i ranije bili diskvalificirani zbog nedostavljanja podataka o postupcima i razlozima nedostavljanja dokumentacije, kao i dostave cjelokupnu korespondenciju i dokumentaciju vezanu za sporni postupak javne nabave sa preslikom knjige protokola, kao i da dostave dostavu cjelokupne dokumentacije u svezi sa disciplinskim postupkom zaposlenika koji je provodio e - aukciju,
- Da „Komgrad – Ze“ ni nakon više urgencija nije nikada postupio po nalogima Konkurencijskog vijeća, a što je bio dužan u smislu članka 35. stavak (1) pod a) Zakona o konkurenciji kojim je utvrđeno da su u provođenju postupka, stranke i druge pravne i fizičke osobe dužne na zahtjev Konkurencijskog vijeća ili službene osobe dostaviti sve potrebne obavijesti u formi pisanih podnesaka ili usmenih izjava, te dostaviti na uvid potrebne podatke i dokumentaciju bez obzira na kojem se mediju nalaze,
- Da u vezi sa navedenim može se zaključiti da je gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ Konkurencijskom vijeću dao lažnu izjavu, te da je gospodarski subjekt „Komgrad-Ze“ znao šta radi prilikom spuštanja cijene na e-aukciji i bio svjestan da će na isti način nanijeti nesagledivu štetu ponuđačima koje je svojim postupcima onemogućio da sudjeluju na e-aukciji,

- Da je dana 06.04.2023. godine općinski načelnik donio Odluku o dodjeli Ugovora drugorangiranom ponuđaču, gospodarskom subjektu „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno,
- Da gospodarski subjekt „Roco – Commerce“ također nije dostavio traženu dokumentaciju, te da svoje ponašanje na e-aukciji ničim nije opravdao niti jednim smislenim argumentom,
- Da nije istinita tvrdnja gospodarskog subjekta „Roco – Commerce“ da u tijeku trajanja e – aukcije niti jednom ponuđaču nisu vidljivi podaci ostalih ponuđača i koji od ostalih ponuđača smanjuje cijenu svoje ponude, jer je isti zaprimio zapisnik sa otvaranja ponude dana 17.03.2024. godine, a e-aukcija je održana 22.03.2024. godine, te je unaprijed znao na e-aukciji čija je koja ponuda i koji ponuđač spušta cijenu ponude u kojem trenutku,
- Da se gospodarski subjekt „Roco – Commerce“ i na drugim postupcima javnih nabava ponašao na način da sudjeluje na e-aukciji, te odustaje od ugovora o javnoj nabavi koji je dobio na način da nije dostavi dokumentaciju iz članka 45. Zakona o javnim nabavama (dokaz: Podnesak Općine Ilijaš broj: 04/4-11-2532/24, postupak javne nabave radova „radovi na izgradnji puta u naselju Vratuša broj postupka 976-1-3-68/23),
- Da je svojim postupanjem onemogućio ostalim ponuđačima da sudjeluju na e-aukciji, jer je spuštao cijenu ponude ispod svake cijene isplativosti, što su potvrdili u svojim izjavama ponuđači „Demus“ d.o.o. Sarajevo, „Ame“ d.o.o. Breza i „Mušibegović Gradnja“ d.o.o. Visoko,
- Da je gospodarski subjekt „Roco Commerce“ i ranije imao suradnju sa gospodarskim subjektom „Ado Trans“ i to između ostalog u postupku nabave koju je proveo ugovorni organ Uprava za ceste Kantona 10, pod nazivom „Vanredno održavanje i sanacija cesta“, Obavijest o nabavi broj 1146-1-3-8-3-2/23, gdje je sudjelovao zajedno sa ponuđačem „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko kao grupa ponuđača, ali da nisu dobili ugovor, te se suradnja nije do kraja provela,
- Da je na kraju Općinski načelnik dana 14.04.2023. godine donio Odluku o dodjeli Ugovora trećerangiranom ponuđaču gospodarskom subjektu „ADO – TRANS“ d.o.o. Visoko,
- Da je prema njegovoj izjavi, gospodarski subjekt „Ado-Trans“ kao trećerangirani ponuđač u spornom postupku javne nabave dostavio svoju ponudu na iznos od 302.468,46 KM, što je predstavljalo najnižu dostavljenu inicijalnu odnosno početnu cijenu ponude, te nije sudjelovao u e-aukciji, jer mu nije bilo isplativo,
- Da je „Ado – Trans“ dao lažnu izjavu, istovjetnu kao i gospodarski subjekt „Roco Commerce“, da u tijeku trajanja e – aukcije niti jednom ponuđaču nisu vidljivi podaci ostalih ponuđača i koji od ostalih ponuđača smanjuje cijenu svoje ponude, jer je isti putem fax-a zaprimio zapisnik sa otvaranja ponude dana 17.03.2024. godine, a e-aukcija je održana 22.03.2024. godine,
- Da je ista osoba predala ponudu za gospodarski subjekt „Ado – Trans“ i „Roco Commerce“ što je potvrdio i vještak grafološke struke tj. utvrđeno je da je „jedan isti skriptor vjerovatno ispisao oba sporna parafna potpisa u rubrikama „Dobavljač“ na dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-3/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ADO – TRANS DOO“ Visoko je dana 17.03.2023. godine u 10,35 sati...“ i dokumentu „POTVRDA o prijemu ponude“ Općine Breza broj: 02/1-2-11-512-4/23 od 17.03.2023. godine na ime „Dobavljač“ „ROCO COMMERCE“ d.o.o. Livno je dana 17.03.2023. godine u 10,36...“
- Da je „Ado – Trans“ na kraju potpisao ugovor i izvršio radove iz ugovora o nabavi.
- Da je „Ado – Trans“ u je posljednje tri godine imao poslovnu suradnju sa društvom „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica na realizaciji dva ugovora za njih u kojima je bio u ulozi podizvođača i poslove iznajmljivanja mehanizacije (finišera) društva „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica za ugradnju asfaltne mase,
- Da je Podnositelj prijave i prije nego što je zaključen ugovor imao indicije da postoji dogovor između ponuđača „Ado-Trans“, „Komgrad-Ze“ i „Roco Commerce“ i da je znao će „Ado - Trans“ kao trećerangirani ponuđač na kraju dobiti ugovor, o čemu je blagovremeno obavijestio i Općinu Breza i Konkurencijsko vijeće,

9. Zabranjeni sporazum

Članak 4. stavak (1) Zakona propisuje da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata (u daljem tekstu: sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na:

- a) Izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovinskih uvjeta;
- b) ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;
- c) podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;
- d) primjenu različitih uvjeta za istovjetne transakcije s drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;
- e) zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u svezi s predmetom sporazuma.

Sukladno članku 3. stavak (1) Zakona o javnim nabavama ugovorni organi dužan je da postupa transparentno, da se u postupku javne nabave prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.

Članak 4. stavak (1) točka a) Zakona o javnim nabavama propisuje da je ugovorni organ u smislu ovog zakona svaka institucija vlasti u BiH, entitetima, Brčko distriktu BiH, na razini kantona, grada ili općine (institucija vlasti na državnoj razini, entitetskoj ili lokalnoj razini).

Kandidat/Ponuđač kome je dostavljen prijedlog ugovor u postupku javne nabave od strane ugovornog organa u svrhu dokaza o ispunjavanju uvjeta iz članka 45. (lična sposobnost) i članka 47. (ekonomska i financijska sposobnost) Zakona o javnim nabavama dužan je dostaviti original ili ovjerenu presliku dokumentacije kojom dokazuje traženo iz navedenih članaka Zakona.

Članak 52. stavak (12) Zakona o javnim nabavama propisuje da su ponuđači u postupku javne nabave, dužni da podnesu svoju ponudu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora sa ponuđačima, te da je za postupke zaštite tržišne konkurencije nadležno Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine.

Članak 72. stavak (3) Zakona o javnim nabavama je propisao:

„Ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang listi odmah nakon najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da najuspješniji ponuđač:

- a) Propusti dostaviti original ili ovjerenu presliku dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne stariju od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za sudjelovanje, u roku koji odredi ugovorni organ; ili
- b) Propusti dostaviti dokumentaciju koja je bila uvjet za potpisivanje ugovora, a koju je bio dužan pribaviti sukladno propisima u Bosni i Hercegovini; ili
- c) U pisanoj formi odbije ugovor; ili
- d) Propusti dostaviti garancije za izvršenje ugovora sukladno uvjetima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili
- e) Odbije zaključenje ugovora pod uvjetima navedenim u tenderskoj dokumentaciji i ponudi koju je dostavio.“

Odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH“, broj 66/16 uređeni su uvjeti i način korištenja e-aukcije u postupku dodjele ugovora putem otvorenog i ograničenog

postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavijesti o nabavi i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.

Prema Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije ugovorni organi su od 01.01.2020. godine dužni za sve postupke javne nabave iz članka 1. stavak (1) ovog pravilnika, kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora, predvidjeti provođenje e-aukcije u sustavu e-Nabavke.

Članak 1. stavak (3) Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije propisuje da je e-aukcija način provođenja dijela postupka javne nabave, koji uključuje podnošenje novih cijena, izmijenjenih naniže, ili cijena i novih (poboljšanih) vrijednosti koje se odnose na određene elemente ponuda, a odvija se nakon početne ocjene ponuda i omogućava njihovo rangiranje pomoću automatskih metoda ocjenjivanja u informacionom sustavu e-Nabavke (u daljem tekstu: sistem e-Nabavke).

Snizavanje cijene ponude u slučaju najniže cijene, kao kriterija za dodjelu ugovora, je moguće u rasponu od 0,1 % do 10 % najniže početne cijene svih ponuda.

Sukladno odredbama ovog Pravilnika, ponuđači su imali mogućnost sukladno članku 8. Pravilnika snizavati cijenu u rasponu od 1,1% do 10% najniže početne cijene svih ponuda.

Na taj način ponuđači su mogli, prilikom nadmetanja na e-aukciji, da ponude samo cijenu koja je niža od trenutno najniže cijene.

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza stranaka u postupku, pojedinačno i zajedno, te na temelju izvedenih dokaza Konkurencijsko vijeće je utvrdilo slijedeće:

Propisi o zaštiti tržišne konkurencije primjenjuju se na postupke javnih nabava u situacijama kada imamo sporazum između gospodarskih subjekata koji se u tim postupcima javljaju kao ponuđači, a koji za cilj i posljedice imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu i ovi sporazumi predstavljaju najteže oblike povrede Zakona o konkurenciji.

Odredbom članka 4. stavak (1) Zakona točke b) i c) utvrđeno je da su zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja i prećutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata koji za cilj i posljedice imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se ogleda u ograničavanju i kontroli proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja (točka b)) i podjeli tržišta ili izvora snabdijevanja (točka c)).

Sukladno praksi Suda EU, da bi postojao „sporazum“ u smislu članka 101. stavak (1) UFEU, koji sadržajno odgovara članku 4. stavak (1) Zakona, dovoljno je da su predmetni gospodarski subjekti izrazili zajedničku volju da se na tržištu ponašaju na određeni način (*presuda ACFChemiefarm, točka 112*), dok oblik u kojem se ta usklađenost ispoljava nije sam po sebi od odlučujućeg značaja (*presuda Volkswagen, točka 37*).

Da bi ograničenje predstavljalo sporazum u smislu članka 4. Zakona nije nužno da ga stranke smatraju pravno obavezujućim. Doista, u tajnom kartelu kojem su strane itekako svjesne nezakonitosti svog ponašanja, jasno je da ne mogu imati namjeru da njihov tajni sporazumi imaju bilo kakvu ugovornu snagu. Sporazum, u smislu članka 4. Zakona, može postojati ako stranke postignu konsenzus o planu koji ograničava ili bi mogao ograničiti njihovu slobodu određivanjem linije njihovog zajedničkog djelovanja ili uzdržavanja od djelovanja na tržištu. Nisu potrebni nikakvi postupci izvršenja koji bi mogli biti predviđeni u slučaju obligacionog ugovora, niti je potrebno da takav ugovor bude u pisanom obliku.

Gospodarski subjekti „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno ne predstavljaju povezane sudionike na tržištu, zbog čega se između ostalog, prilikom podnošenja ponuda na javnim nabavama smatraju izravnim konkurentima i ne smiju usaglašeno

djelovati i svoje ponude su bili dužni da sukladno članku 52. stavak (12) Zakona o javnim nabavama podnesu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora sa ponuđačima.

Pravo je svakog gospodarskog subjekta da samostalno određuje svoju politiku koju namjerava provoditi na tržištu, ali treba imati u vidu da iako taj zahtjev samostalnosti ne isključuje pravo gospodarskih subjekata da se na razuman način prilagode utvrđenom ili predviđenom ponašanju konkurenata, on se ipak snažno protivi svakom izravnom ili neizravnom kontaktu između takvih subjekata koji bi mogao kako utjecati na tržišno ponašanje sadašnjih ili potencijalnih konkurenata tako i otkriti jednom takvom konkurentu ponašanje za koje se gospodarski subjekt odlučio ili koje namjerava provoditi na tržištu, kada je cilj i/ili posljedica tih kontakata stvaranje uvjeta tržišne konkurencije koji ne odgovaraju normalnim uvjetima na predmetnom tržištu, uz vođenje računa o naravi proizvoda ili pruženih usluga, o važnosti i broju gospodarskih subjekata, te o veličini navedenog tržišta (*presuda TMobile Netherlands, točka 33, Dole Food točka 120, u – Suiker Unive, točka 174.*)

Gospodarski subjekti „Ado-Trans“ d.o.o. Visoko, „Komgrad-Ze“ d.o.o. Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno svoje ponude nisu podnosili neovisno, te su međusobno dogovorili i usaglasili poslovnu strategiju izravnom ili neizravnom razmjenom informacija u cilju da onemoguće druge sudionike u postupku nabave da učestvuju u nadmetanju na e-aukciji u postupku javne nabave ugovornog organa Općine Breza pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik, koji je objavljen na portalu javne nabave 24.02.2023. godine obavještenjem o nabavi broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine, tj. da dobiju ugovor o javnoj nabavi.

U spornom postupku nabave ponuđači „Roco Commerce“, „Komgrad Ze“ i „Ado – Trans“ su usklađeno djelovali, na način da su gospodarski subjekti „Roco Commerce“, „Komgrad Ze“ onemogućili ostale ponuđače da se dalje takmičenje, jer su spuštali cijenu svoje znatno ispod tržišne cijene i planiranih proračunskih sredstava ugovornog organa, te istovremeno omogućili trećem ponuđaču u rangu, gospodarskom subjektu „Ado – Trans“ da ostane sa svojom ponudom u okviru tržišnih cijena, nakon što su isti kao prethodna dva ponuđača odustali od svojih ponuda u narednom toku postupka.

U svezi s tim, očito je da je zajedničko djelovanje sva tri gospodarska subjekta protiv kojih se vodio postupak, bilo unaprijed osmišljeno i iscenirano, s obzirom na to da su ponuđači „Komgrad – Ze“ i „Rocco – Commerce“ koji su hitro, neprirodno oborili ponude, odustali od istih ne dostavivši kvalifikacionu dokumentaciju u zakonskom roku, na koji način su zbunili ostale ponuđače ne ostavivši im prostor za djelovanje, a istovremeno „počistivši“ put da firma „Ado – Trans“ bude proglašena najpovoljnijim ponuđačem sa cijenom ponude bez e-aukcije.

Budući da su zabrana sudjelovanja u protivtržišnim djelovanjima i sporazumima kao i sankcije prekršitelja općepoznati, uobičajeno je da se radnje obuhvaćene takvim djelovanjima i sporazumima odvijaju potajno, da se sastanci održavaju daleko od očiju javnosti i da je dokumentacija u svezi s tim svedena na minimum, zbog čega je često potrebno određene detalje rekonstruirati dedukcijom. O postojanju protivtržišnog djelovanja ili sporazuma može se zato zaključiti iz određenog broja podudarnosti i indicija koje, posmatrane kao cjelina mogu tvoriti dokaz povrede pravila tržišnog takmičenja (*presude Aalborg Portland, tačke 55. do 57. i Dresdner Bank, tačke 64. i 65.*), koje su u ovom predmetu i više nego dokazane.

Gospodarski subjekt „Komgrad“ je znao ili je morao znati da njegovo ponašanje na e-aukciji predstavlja zabranjeno konkurencijsko djelovanje, koluziju u kojoj je učestvovao, a koja je bila dio zajedničkog djelovanja usmjerenog na ograničavanje konkurencije u postupku javne nabave Općine Breza, te je svojim ponašanjem doprinio ishodu postupka javne nabave kojim je ograničio sve druge ponuđače da dobiju priliku da se takmiče na e-aukciji tj. da se takmiče da dobiju ugovor o nabavi.

Gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ nije opravdao svoje ponašanje na e-aukciji legitimnim poslovnim razlozima na način što se pozivao na neznanje operatera koji je provodio e-aukciju, jer za to nije, osim svoje pisane izjave, dostavio Konkurencijskom vijeću niti jedan materijalni dokaz. Naprotiv, cijelo

vrijeme je ignorirao zahtjeve i urgencije Konkurencijskog vijeća za dostavu dodatnih obrazloženja, podataka i dokumentacije.

Gospodarski subjekt „Komgrad“ se nije ogradio od „ponašanja operatera“, niti je obavijestio ugovorni organ da odustaje od postupka javne nabave odmah po saznanju za rezultate e-aukcije, nego je ostavio ugovorni organ cijelo vrijeme u zabludi, bez ijednog akta „činjenja“ kojim bi dao do znanja ugovornom organu da nije sposoban ispoštovati cijenu koju je ponudio na e-aukciji.

Na kraju gospodarski subjekt „Komgrad“ ni nakon više urgencija nije dostavio dokaz Konkurencijskom vijeću da je proveo disciplinski postupak protiv operatera, na čiju grešku u radu se poziva, jer je nedvosmisleno jasno da je u ovom postupku imao samo jedan cilj, a to je da se spriječi bilo koji drugi, osim gospodarskom subjektu „Ado – Trans“, da dobije ugovor o nabavi.

Nadalje, gospodarski subjekt „Roco Commerce“ je znao ili je morao znati da njegovo ponašanje na e-aukciji predstavlja zabranjeno konkurencijsko djelovanje tj. koluziju u kojoj je sudjelovao, a koja je bila dio plana usmjerenog na ograničavanje konkurencije u postupku javne nabave Općine Breza i svojim ponašanjem je doprinio ishodu postupka javne nabave kojim je ograničio sve druge ponuđače da uopće dobiju priliku da se takmiče na e-aukciji tj. da se takmiče da dobiju ugovor o nabavi.

Gospodarski subjekt „Roco Commerce“ nije dostavio Konkurencijskom vijeću nijedan dokaz kojim može objasniti i dokazati svoje ponašanje na e-aukciji legitimnim poslovnim razlozima.

Na kraju, gospodarski subjekt „Ado – Trans“ koji je na početku ponudio tržišnu cijenu koja je bila isplativa nije niti sudjelovao na e-aukciji, niti je planirao da na istoj učestvuje jer je znao da će gospodarski subjekti „Roco Commerce“ i „Komgrad-Ze“ spuštati cijene svojih ponuda ispod tržišnih, blokirati druge ponuđače da sudjeluju, te na kraju odustati od ugovora o nabavi i njemu ostaviti čist prostor da zaključi ugovor.

Dokazano je u postupku da su se sva tri gospodarska subjekta dobro poznavala i legitimno surađivala u nekim drugim prilikama i postupcima, kao što je i dokazano da je ista osoba predala ponudu za ponuđače „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno. Dva ponuđača sa različitim zemljopisnih područja su zajedno predali ponudu, i to ne može ukazivati ni na šta drugo nego na unaprijed dogovorenu suradnju između istih.

Gospodarski subjekt „Ado – Trans“ je znao ili je morao znati da njegovo ponašanje na e-aukciji predstavlja zabranjeno konkurencijsko djelovanje tj. koluziju u kojoj je sudjelovao, a koja je bila dio plana usmjerenog na ograničavanje konkurencije u postupku javne nabave Općine Breza i svojim ponašanjem je doprinio ishodu postupka javne nabave kojim je ograničio sve druge ponuđače da uopće dobiju priliku da se takmiče na e-aukciji tj. da se takmiče da dobiju ugovor o nabavi.

Konkurencijsko vijeće je u predmetnom postupku ispitivalo u okviru Zakona o konkurenciji, a sukladno sa propisanim nadležnostima, da li je došlo do zabranjenog konkurencijskog djelovanja iz članka 4. stavak (1) Zakona, te je na temelju utvrđenog činjeničnog stanja, dostavljenih dokaza, kao i argumentacije stranaka iznesenih tijekom postupka, neosporno utvrdilo da su gospodarski subjekti „Ado – Trans“ d.o.o. Visoko, Poslovna zona Ozrakovići bb, 71320 Visoko, „Komgrad – Ze“ d.o.o. Zenica, Bistua Nuova 17, 72000 Zenica i „Roco Commerce“ d.o.o. Livno, Župana Želimira bb, 80101 Livno u postupku javne nabave ugovornog organa Općine Breza pod nazivom Sanacija dijela lokalne ceste Breza – Mahmutović Rijeka, dionica Bulbulušići – Grabovik, koji je objavljen na portalu javne nabave 24.02.2023. godine putem obavijesti o nabavi broj 726-1-3-6-3-4/23 i u „Službenom glasniku BiH“ broj 14/23 dana 03.03.2023. godine, **dogovorili i usaglasili poslovnu strategiju izravnom ili neizravnom razmjenom informacija**, te su na taj način sklopili zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stavak (1) točke b) i c) Zakona o konkurenciji, kojim su značajno ograničili i narušili tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 1. i 7. izreke Rješenja.

10. Novčana kazna

Sukladno članku 48. stavak (1) točke a) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10,0% (deset) vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda gospodarskog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se gospodarski subjekt, ako sklopi zabranjeni sporazum ili na koji drugi način sudjeluje u sporazumu kojim je narušena, ograničena ili spriječena konkurencija u smislu članka 4. ovog Zakona.

Konkurencijsko vijeće je prilikom izricanja visine novčane kazne uzelo u obzir namjeru te dužinu trajanja povrede Zakona o konkurenciji, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju, u smislu članka 52. Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je na temelju financijskih izvješća stranaka protiv kojih se vodio predmetni postupak, ustvrdilo da je gospodarski subjekt „Ado-Trans“ u 2022. godini kao godini koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona ostvario ukupni prihod u iznosu od (..)**¹ KM, gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ ukupni prihod u iznosu od (..)** KM, a gospodarski subjekt „Roco-Commerce“ ukupni prihod u iznosu od (..)**KM.

Kako je Konkurencijsko vijeće nesporno utvrdilo da su gospodarski subjekti „Ado-Trans“, Komgrad-Ze“ i „Roco – Commerce“ zaključili zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak (1) tačke b) i c) Zakona, Konkurencijsko vijeće je gospodarskim subjektima izreklo novčanu kaznu visini od po (..)**% ukupnog prihoda, te je gospodarskom subjektu „Ado – Trans“ izreklo novčanu kaznu u iznosu od 68.295,40 KM, gospodarskom subjektu „Komgrad-Ze“ novčanu kaznu u iznosu od 73.171,60 KM, a gospodarskom subjektu „Roco-Commerce“ novčanu kaznu u iznosu od 68.334,40 KM.

Iako postoji osobna odgovornost svakog od gospodarskih subjekata zbog sudjelovanja u sporazumu odnosno usklađenom djelovanju, koja se poslije reflektira u vrstu i težinu kazne, gospodarski subjekti se smatraju saučesnicima, te se smatra da su odgovorni za „ukupnu povredu“.

Kao otežavajuću okolnost, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir činjenicu da se zabranjeni sporazumi u javnim nabavama smatraju glavnim faktorom rizika u efikasnu javnu potrošnju, i isti spadaju u teška ograničenja tržišne konkurencije.

Oni predstavljaju najteži oblik povrede pravila tržišne konkurencije naročito iz razloga, što su javne nabave jedan od najkonkretnijih oblika javne potrošnje, jer im je svrha osigurati izvođenje radova, nabavu robe ili usluga koje građani izravno koriste, što se između ostalog odnosi i na građevinske radove niskogradnje tj. sanacije ili gradnje cesta. Javne nabave u velikoj mjeri utječu na gospodarski rast, društveni napredak i ispunjavanje važnog cilja države da pruži kvalitetne usluge građanima. Građani imaju pravo na to da se javna sredstva troše na najefikasniji, najučinkovitiji, najtransparentniji, najodgovorniji i najpravedniji način kako bi mogli koristiti kvalitetne javne usluge, te na kraju i dalje imati povjerenja u javne institucije. Cilj svih tajnih sporazuma tj. zabranjenih sporazuma u području javnih nabava je da se unaprijed utvrđenom ponuđaču omogući sklapanje ugovora, a takav sporazum umanjuje korisne učinke poštenog, transparentnog, konkurentnog tržišta javne nabave usmjerenog na ulaganje, jer gospodarskim subjektima ograničavaju pristup tom tržištu, a javnim naručiteljima, ugovornim organima, smanjuju mogućnost izbora. Prisutnost tajnih (zabranjenih) sporazuma na tržištu javne nabave odvraća gospodarske subjekte koji poštuju zakon o javnim nabavama od sudjelovanja u postupcima dodjele ili ulaganja u projekte javnog sektora. Time su naročito pogođeni gospodarski subjekti koji

¹ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

pokušavaju ili trebaju razviti svoje poslovanje, posebno mala i srednja poduzeća. Jednako su pogođeni i gospodarski subjekti koji su željni razviti inovativna rješenja za potrebe javnog sektora (*Obavijest o alatima za borbu protiv tajnih sporazuma u području javnih nabava i smjernice za primjenu s tim povezane temelje za isključenje br. 2021/C/91/01*).

Olakšavajućih okolnosti nije bilo.

Konkurencijsko vijeće je smatra da je s ovako izrečenom novčanom kaznom ostvaren cilj njezina izricanja u smislu odvratanja od povreda Zakona o konkurenciji, ne samo gospodarskih subjekata protiv kojih se vodio postupak, veći u odnosu na ostale adresate Zakona o konkurenciji.

Slijedom navedenog je odlučeno kao u točki 2., 3. i 4. izreke Rješenja.

Sukladno članku 49. stavak (1) točka a) Zakona, Konkurencijsko vijeće može izreći gospodarskim subjektima novčane kazne koje ne prelaze 1,0% (jedan) ukupnog prihoda gospodarskog subjekta u prethodnoj godini poslovanja, ako ne postupe po zahtjevu u smislu članka 33. i 35. Zakona, ukoliko dostavljaju netočne ili pogrešne informacije ili ne osiguraju potrebne informacije u okviru datog roka.

Sukladno stavku (2) istog članka Zakona, Konkurencijsko vijeće može izreći i odgovornim osobama gospodarskih subjekata iz stavka (1) ovog članka novčane kazne u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM.

Naime, Konkurencijsko vijeće se u više navrata (aktima od 08.04.2024. godine, od 11.07.2024. godine i od 01.08.2024. godine) obraćalo gospodarskom subjektu „Komgrad – Ze“ pod prijjetnjom novčane kazne iz članka 49. Zakona o konkurenciji da dostavi podatke u vezi sa postupcima javnih nabava za period od 2021. do 2023. godine sa posebnim osvrtom na činjenicu da li su i ranije bili diskvalificirani zbog nedostavljanja podataka o postupcima i razlozima nedostavljanja dokumentacije, kao i dostave cjelokupnu korespondenciju i dokumentaciju vezanu za sporni postupak javne nabave sa preslikom knjige protokola, kao i da dostave dostavu cjelokupne dokumentacije u svezi sa disciplinskim postupkom zaposlenika koji je provodio e-aukciju.

Gospodarski subjekt „Komgrad – Ze“ ni nakon više urgencija nije nikada postupio po nalogima Konkurencijskog vijeća, a što je bio dužan u smislu članka 35. stavak (1) pod a) Zakona o konkurenciji kojim je utvrđeno da su u provođenju postupka, stranke i druga pravna i fizička lica dužna na zahtjev Konkurencijskog vijeća ili službenog lica dostaviti sva potrebna obavještenja u formi pisanih podnesaka ili usmenih izjava, te dostaviti na uvid potrebne podatke i dokumentaciju bez obzira na kojem se mediju nalaze.

S obzirom da gospodarski subjekt „Komgrad Ze“ do dana donošenja ovog rješenja nije postupio po zahtjevu Konkurencijskog vijeća u smislu članka 35. Zakona odnosno u okviru ostavljenih rokova nije dostavio tražene podatke, Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 49. stavak (2) Zakona izreklo novčanu kaznu u iznosu od 5.000,00 KM (pethiljadakonvertibilnihmaraka) direktoru Muhamedu Šibonjiću, kao odgovornom licu gospodarskog subjekta „Komgrad Ze“.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 6. izreke Rješenja.

11. Troškovi postupka

Člankom 105. stavak (1) Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje).

Sukladno stavku (3) istog članka Zakona o upravnom postupku, kada je postupak pokrenut po službenoj dužnosti okončan povoljno po stranku, troškove postupka snosi organ koji je postupak pokrenuo.

Zahtjev za naknadu troškova su podnijeli gospodarski subjekti „Ado – Trans“ i „Roco Commerce“.

Sukladno članku 108. Zakona o upravnom postupku je utvrđeno da će organ koji donosi rješenje, u rješenju kojim se postupak završava, odrediti ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kom roku imaju isplatiti.

Imajući u vidu sve navedeno, kao i činjenicu da je postupak okončan na štetu gospodarskih subjekata „Ado – Trans“ i „Roco Commerce“, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 8. izreke Rješenja.

12. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti Upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijama, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ivo Jerkić